

Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Spørsmål og svar til høringen

Kva tidsplanar og aktivitetar har regjeringa for å utarbeide ei heilskapleg lov om trudoms- og livssynssamfunn og kva planar har styringsorgana i Den norske kyrkja for organisering av kyrkja etter skillet?

Det forslaget som departementet no har sendt på høyring, er svar på oppmodinga frå Kyrkjemøtet om at Den norske kyrkja får rettsleg evne til å ivareta arbeidsgjevaransvaret for prestane og dei øvrige kyrkjeleg tilsette som no har staten som arbeidsgjevar. Forslaga som er på høyring no avgrensar seg til dette, og foreslås gjennomført ved justeringar i gjeldande kyrkjelov.

Med grunnlag i høyringa, vil departementet utarbeide eit revidert høyringsdokument for behandling i Kyrkjemøtet april 2015. Deretter er det planlagt å fremje lovforslag for behandling i Stortinget våren 2016.

Kyrkjerådet har sett i gang eit meir langsiktig utgreiingsarbeid som gjeld ei framtidig ordning for Den norske kyrkja. Dei arbeider ut frå at dei grunnleggjande tilhøva i framtida skal regulerast i ei kortfatta rammelov for Den norske kyrkja, mens organiseringa av kyrkja elles skal fastsettast i ei kyrkjeordning som Kyrkjemøtet treff vedtak om. Kyrkjerådet planlegg å senda forslag om grunnleggjande val for ei framtidig kyrkjeordning på høyring vinteren 2015.

Parallelt med arbeidet fram mot lovproposisjonen i 2016, vil departementet ta ansvar for at spørsmål omkring ei heilskapleg lov om trudoms- og livssynssamfunn blir greidd ut. Innanfor ramma av dette arbeidet vil spørsmål om rammelovgjeving og framtidig finansieringsordning for Den norske kyrkja bli greidd ut. Det er for tidleg å seie når departementet vil kunne senda forslag om dette ut på høyring.

Spørsmål og svar om pensjon

Hva er forskjellen mellom folketrygd og tjenestepensjon og hvordan samordnes disse?

Pensjon er bygget opp av folketrygd, offentlig eller privat tjenestepensjon og evt privat sparing. Tjenestepensjonen fra Statens pensjonskasse er en offentlig tjenestepensjon. Ved arbeid for en privat arbeidsgiver har en rett til obligatorisk tjenestepensjon (OTP).

Tjenestepensjonen fra Statens pensjonskasse og andre offentlige tjenestepensjonsordninger skal samordnes med ytelser fra folketrygden. Samordning regulerer fordelingen av utbetalingen av pensjon fra folketrygden og offentlige tjenestepensjonsordninger. Samordning foregår ved at folketrygdens ytelser utbetales i sin helhet, mens tjenestepensjonen reduseres – avkortes – mot folketrygden. Reduksjonen beregnes med utgangspunkt i utbetalingen fra folketrygden.

Hva er forskjellen på ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjonsordning?

I en ytelsesbasert ordning er nivået på pensjonen din avtalt på forhånd. Tjenestepensjonen fra Statens pensjonskasse er en ytelsesbasert ordning.

I en innskuddsbasert ordning betaler arbeidsgiver et årlig beløp – et innskudd – som er minimum 2 prosent av lønnen. I tillegg får du en årlig avkastning. Avkastningen er avhengig av størrelsen på innskuddet og risikoprofilen i fondene det blir spart i. Hvor mye du får i pensjon blir ikke regnet ut før du tar ut pensjonen.

Hva menes med levealdersjustering?

Levealdersjustering er innført gjennom pensjonsreformen og innebærer at den opptjente pensjonen din skal fordeles på det antall år du forventes å leve. Alle som er født i 1943 eller senere vil få pensjonen sin levealdersjustert. Dette gjelder både pensjon fra folketrygden og pensjon fra Statens pensjonskasse.

Hvilken betydning får pensjonsreformen for beregningen av min tjenstepensjon? Vil ulike pensjonsordninger slå ulikt ut for en 30- og en 60-åring?

Pensjonsreformen i folketrygden innføres gradvis og påvirker alle. Offentlig tjenstepensjon fra Statens pensjonskasse tilpasses de nye reglene i folketrygden. Hvilket årstall du er født har betydning for hvordan du påvirkes av pensjonsreformen.

Er du født mellom 1943 og 1953 er du garantert 66 prosent av pensjonsgrunnlaget (folketrygd og tjenstepensjon) ved full opptjening. Om du har full opptjening avhenger av antall år med medlemskap i pensjonsordningen og hvilken stillingsprosent du har arbeidet.

Hvis du er født i perioden fra 1954 til og med 1962, vil du ha opptjening i folketrygden både etter gammelt regelverk og det nye som ble innført 01.01.2011. Hvis du er født etter 1962, vil all pensjonsopptjening i folketrygden være etter det nye regelverket. Reglene for hvordan tjenstepensjonen skal beregnes og samordnes for denne gruppen er ennå ikke klare. Er du født mellom 1954 og 1958 kan levealdersjusteringen føre til at du får mindre enn 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Det er imidlertid gitt en individuell garanti som sikrer deg 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, forutsatt at du har 30 års opptjening i pensjonsordningen og tar ut tjenstepensjon og folketrygd samtidig ved fylte 67 år eller senere.

Hva betyr opparbeidede rettigheter?

Opparbeidede rettigheter er det du har opptjent av pensjon gjennom medlemskap i pensjonsordningen. Opparbeidede rettigheter faller ikke bort ved et evt skifte av pensjonsordning. Dersom du tidligere har vært medlem i Statens pensjonskasse, har du rett til fremtidig tjenstepensjon – såkalt oppsatt pensjon – hvis du har minst tre års samlet opptjening i Statens pensjonskasse (evt i andre offentlige tjenstepensjonsordninger).

Innføringen av reglene i pensjonsreformen vil påvirke hvordan din opparbeidede pensjon vil se ut, se spm. 4.

Hva betyr lukket ordning, er det opptil meg eller arbeidsgiver å ”lukke”?

Ved en evt overgang til en ny pensjonsordning kan medlemskap i gammel pensjonsordning videreføres som en lukket ordning. Det betyr at medlemskapet videreføres for en bestemt gruppe, f.eks alle som er ansatt på det tidspunktet ordningen lukkes, alle over en viss alder

etc. Ordningen fases deretter ut over tid. Staten har tilbudt en slik lukket ordning også utover overgangsperioden på tre år.

Det er opp til arbeidsgiver å avgjøre hvilken tjenstepensjonsordning man skal knytte seg til. Det avgjøres ikke av den enkelte arbeidstaker. Spørsmål om evt videreføring av medlemskap i Statens pensjonskasse etter overgangsperioden på tre år avgjøres av Arbeids- og sosialdepartementet.

Hva skjer med AFP?

Medlemmer i Statens pensjonskasse har rett til avtalefestet pensjon (AFP). Innholdet i AFP ordningen gjennom Statens pensjonskasse er tariffestet. I staten gjelder rett til AFP alle tilsatte som er omfattet av Hovedtariffavtalen. Departementet foreslår en midlertidig lovfestet adgang til AFP gjennom Statens pensjonskasse, i påvente av en tariffrettslig regulering av spørsmålet etter at kirken er skilt ut.